

30.1.2024

Vastuullisuusraportointi

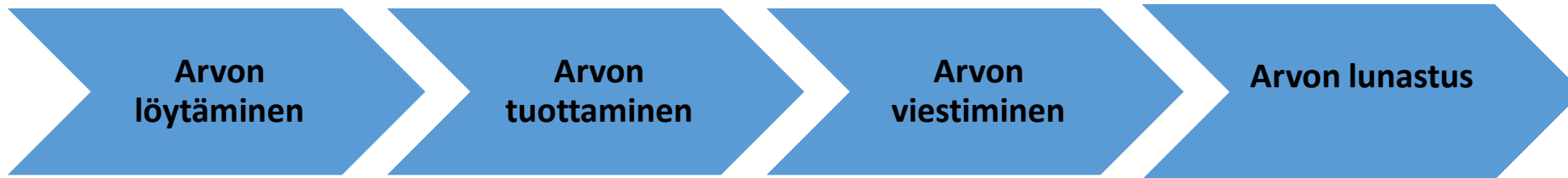
Kestävän kehityksen tavoitteet yritysvastuun ytimessä!
30.1.2024

Esityksessä kerron

- Mitä uusi kestävyysraportointidirektiivi ja sitä tukevat standardit tarkoittavat, millaisia yrityksiä ne koskevat ja mitä uutta ne tuovat?
- Mitä hyötyä on vastuullisuusraportoinnista?
- Miten yrityksen vastuullisuusprosessi kannattaa toteuttaa?

Ensin teot, sitten raportointi

Sukupolvelta toiselle.

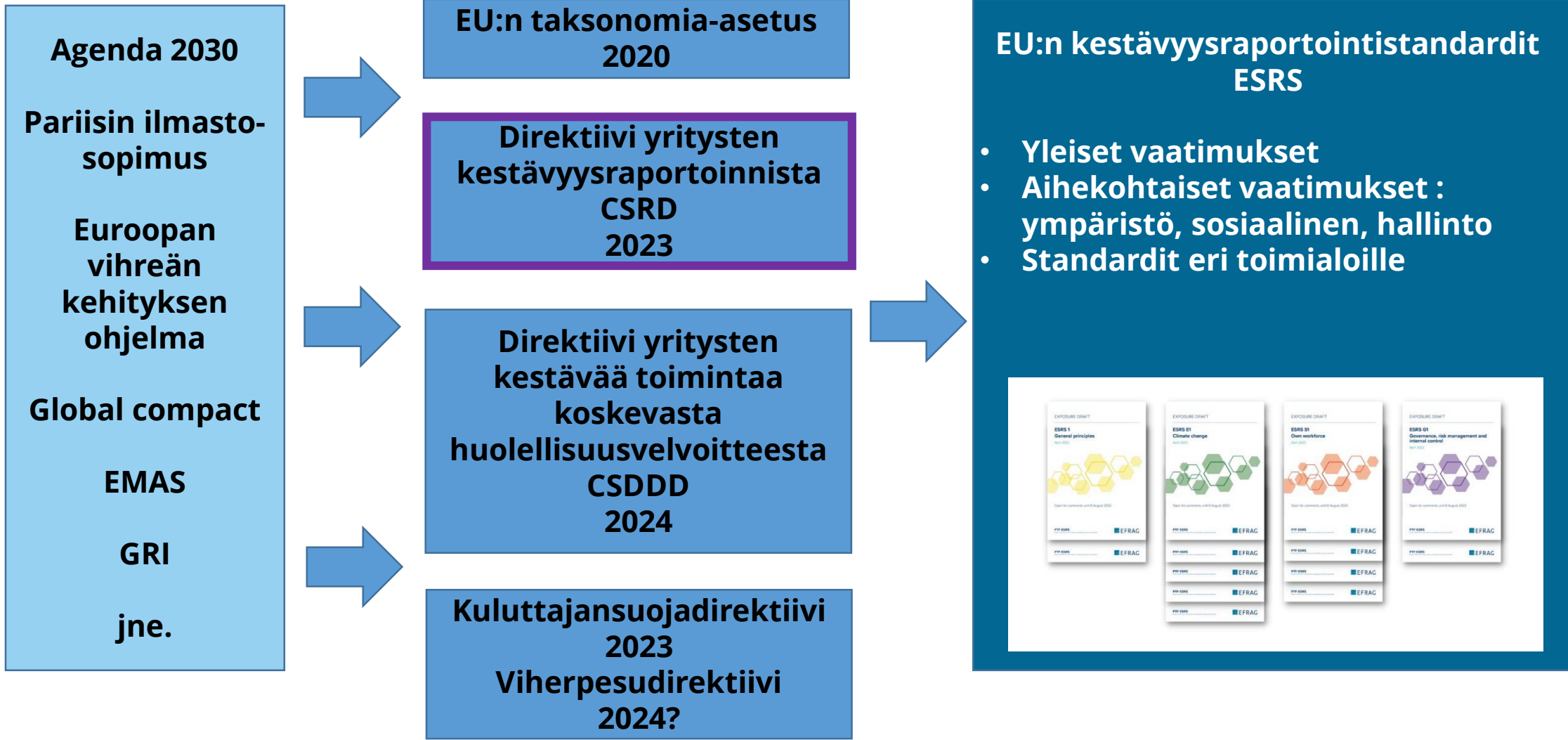

ekokumppanit.fi

Yritys saa kilpailuetua tuottamalla arvoa asiakkaalleen. *Philip Kotler, yrityksen arvoprosessi.*
Arvo on muutakin kuin taloudellinen arvo.

Kun yritys toimii vastuullisesti, se huomio kestävän kehityksen tavoitteet strategiassaan ja kaikessa toiminnassaan. Silloin yritys **toimii ihmisiä, luontoa ja koko yhteiskuntaa kohtaan kunnioittaen.**

EU-lainsäädäntö velvoittaa ja ohjaa vastuullisuusraportoinnissa

EU:n kestävyysraportointistandardit (ESRS)

Monialaiset Standardit

• Yleiset vaatimukset(ESRS 1)

Yleiset tiedot (ESRS 2)

Hallinto

Strategia

Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinta

Mittarit ja tavoitteet

Aihekohtaiset Standardit

Ympäristö (ESRS E1- E5)

Ilmastonmuutos

Pilaantuminen

Vesivarat ja merten

luonnonvarat

Biologinen monimuotoisuus

ja ekosysteemit

Resurssien käyttö ja

kiertotalous

Sosiaalinen (ESRS S1-S4)

Oma työvoima

Arvoketjun työntekijät

Vaikutusten kohteena olevat

yhteisöt

Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Hallinto (ESRS G1)

Liiketoiminnan

harjoittaminen

Alakohtaiset standardit

Standardit eri toimialoille

julkaistaan kesällä 2024

Mitä yrityksiä CSRD-direktiivi koskee?

2024

- Velvoitteet koskevat yrityksiä, joilla yli 500 työntekijää
- Raportointi vuonna 2025 vuoden 2024 tiedoilla.

2025

- Velvoitteet laajenevat koskemaan yrityksiä, joilla täyttyy kaksi kriteeriä kolmesta:
 - Yli 250 työntekijää
 - 50 M€ liikevaihto
 - 20 M€ tase
- Raportointi vuonna 2026 vuoden 2025 tiedoilla.

2026

- Velvoitteet koskevat myös listattuja pk-yrityksiä.
 - Raportointi vuonna 2027 vuoden 2026 tiedoilla.
 - Jos tietoja ei ole kerättynä, on pk-yrityksillä mahdollisuus lykätä raportointivelvollisuuksia. Siirtymäaika on kolme vuotta.
-
- Raportointikriteerit täyttävien yritysten arvoketjujen kautta raportointivelvollisuus voi koskea mitä tahansa yritystä.
 - Raportointivelvollisuus ei koske kuntia tai muita julkisia organisaatioita, mutta se koskee niiden omistamia yrityksiä, jos yritykset täyttävät em. kriteerit.

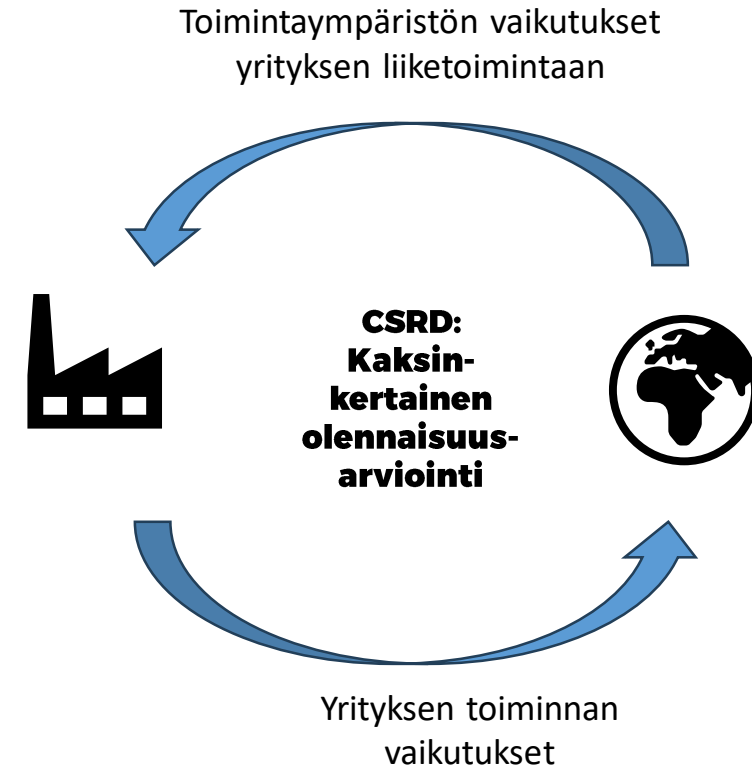
Sukupolvelta
toiselle.

ekokumppanit.fi

Kaksinkertainen olennaisuusarviointi

- Kaksinkertainen olennaisuusarviointi on työkalu (double materiality), jonka avulla yrityksen todelliset ja potentiaaliset vaikutukset, mahdollisuudet ja riskit arvioidaan.
- Sen avulla arvioidaan yrityksen toiminta kahdesta eri näkökulmasta:
 - **Yritys tunnistaa ja arvioi oman toimintansa vaikutukset** ihmisiin, ympäristöön ja siten koko yhteiskuntaan (inside out). Ja toisaalta
 - Yritys tunnistaa ja arvioi **millaisia vaikutuksia kestävyysriskeillä voi olla yrityksen liiketoimintaan** (outside in).
- Yrityksen on siis jatkossa huomioitava molemmat näkökulmat erikseen ja yhdessä.
- Jatkossa kaksinkertainen olennaisuus on keskeinen ohjaava periaate yrityksen kestävyysvaikutusten arvioinnissa.
- Kaksinkertainen olennaisuusarviointi on pidettävä ajan tasalla ja se on päivitettävä säännöllisesti, esim. vuoden tai kahden välein, sillä toimintaympäristö muuttuu hyvin nopeasti.
- **Standardit sisältävät kaikkiaan raportoitavia tietoja on 85 ja datapisteitä yli 1100 eli priorisointia on tehtävä!**
- *”Kun olennaisuusperiaatetta sovelletaan laajemmin ja yrityksiä vaaditaan keskittymään niihin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin, jotka on arvioitu olennaisiksi, on todennäköistä, että yritysten taakka kevenee merkittävästi ja standardien oikeasuhteisuus on helpompi varmistaa.*
- *Olennaisuuteen liittyvät tiedonantovaatimukset eivät kuitenkaan merkitse vapaaehtoista tietojen antamista. Kyseiset tiedot on annettava, jos ne ovat olennaisia.”*

Sukupolvelta
toiselle.

ekokumppanit.fi

ESRS-standardin määritelmä sidosryhmistä

- Sidosryhmät ovat niitä ryhmiä, **joita voivat vaikuttaa yritykseen tai joihin yritys voi vaikuttaa**. Tärkeimpiä sidosryhmiä on kaksi:
 1. Ihmiset tai ryhmät, joiden etuihin yritys vaikuttaa tai voi vaikuttaa, positiivisesti tai negatiivisesti, suoraan tai epäsuoraan arvoketjun kautta.
 2. Kestävän raportoinnin hyödyntäjät, esim. rahoittajat, luottolaitokset, vakuutusyhtiöt, liikekumppanit, ammattiliitot, kansalaisjärjestöt, asukkaat, analyytikot, ja tieteentekijät.
- Sidosryhmä voi kuulua myös molempiin em. ryhmiin.
- **Ympäristö** on nk. hiljainen sidosryhmä
- Sidosryhmien osallistaminen on tärkeää yrityksen due dilligence -prosessin ja olennaisuusarvioinnin kannalta.
- Vuoropuhelu sidosryhmien kanssa.

Kestävyys selvitys

- Raportointikausi sama kuin tilikausi. Sisällytettävä omana osiona tilinpäätöksen yhteydessä annettavaan toimintakertomukseen; digitaalisessa muodossa.
- Kestävyys selvitys jaetaan neljään osaan: **yleiset tiedot, ympäristötiedot, yhteiskunnalliset tiedot ja hallintotapatiedot.**
- Tavoitteet & mittarit; vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet
 - Lyhyt aikaväli eli tilikausi, keskipitkä aikaväli 5 vuotta ja pitkä aikaväli > 5 vuotta.
- Korostetaan tietojen luotettavuutta ja vertailtavuutta:
 - **merkityksellisyys**
 - **todenmukainen esittäminen**
 - **vertailukelpoisuus**
 - **todennettavuus**
 - **ymmärrettävyys**
- Laskenta- ja arviointimenetelmät ovat annettuina tai ne on esiteltävä.
- Huomioitava koko arvoketju ja sidosryhmät.
- Raportoitava olennaiset tiedot kaksinkertaisen olennaisuusarvioinnin mukaisesti.
- ESRS-standardi sisältää **siirtymäsäännöksiä**, joiden perusteella tietojen sisällyttäminen kestävyys selvitykseen voi tapahtua vähitellen.
- Varmentajana lähtökohtaisesti tilintarkastaja. Ei yhtä tiukkoja vaatimuksia kuin tilinpäätöksen tarkastamisessa; rajoitettu varmuus tietojen oikeellisuudesta.

Sukupolvelta
toiselle.

ekokumppanit.fi

Lyhyesti, mitä uutta lainsäädäntö tuo

- ***Kaksinkertainen olennaisuusarviointi***: yrityksen vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan sekä toimintaympäristön vaikutukset yrityksen liiketoimintaan
 - Raportoidaan arvioinnin perusteella valitut olennaiset asiat
 - Huomioitava ***koko arvoketju***
 - Vuoropuhelu ***sidosryhmien*** kanssa
 - ***Ympäristö on hiljainen sidosryhmä***
- ***Tulevaisuusnäkökulma ja strategialähtöisyys***: Vaikutusten lisäksi arvioitava mahdollisuudet ja riskit sekä valittava tavoitteet ja mittarit.
- ***Liiketoiminnan kehittämisen näkökulma***
- ***YK:n kestävän kehityksen tavoitteet*** ovat kestävyysraportointidirektiivin taustalla, ja ne on huomioitu ESRS-standardeissa aihekohtaisesti useassa yhteydessä.

Sukupolvelta toiselle.

ekokumppanit.fi

Mitä hyötyä on vastuullisuusraportoinnista?

- Raportilla välitetään tietoa ja lisätään ymmärrystä siitä, **miten yritys toimii, mitä yritys on saanut aikaan ja mitä yritys tavoittelee, mikä on yritykselle tärkeää.**
 - Omistajat, toimiva johto, oma henkilöstö, muut sidosryhmät.
- Raportointiprosessi **lisää yhteistyötä yrityksen sisällä** ja yhteistä näkemystä asioiden tärkeysjärjestyksestä, tavoitteista ja toteutuksesta.
- Raportointiprosessi **parantaa sidosryhmien kanssa tapahtuvaa yhteistyötä.**
- Raportointi **edistää strategista ajattelua ja toiminnan tavoitteellisuutta**, huomio menneen ohella kaksinkertaisen olennaisuusarvioinnin ja tavoitteiden kautta tulevaan.
- Raportointi auttaa fokusoimaan yrityksen liiketoimintaa ja löytämään **tulevaisuuden potentiaaliset mahdollisuudet ja riskit.**
- Yhdenmukaisten raporttien avulla yritys pystyy **vertailemaan omaa toimintaansa kilpailijoihin** ja siten edelleen kehittämään omaa työtään.

Sukupolvelta toiselle.

ekokumppanit.fi

Millainen on hyvä vastuullisuusraportti?

Hyvä vastuullisuusraportti

- on selkeä, kiinnostava, antaa yrityksen toiminnasta oikean ja kattavan kuvan
- kertoo lähtö- ja nykytilanteesta sekä tavoitetilasta.
- kertoo, kehityksestä, muutoksesta, miten toimien ja millä teoilla nykytila on saavutettu.
- Täyttää lainsäädännön vaatimukset eli sisältää
 - **olennaiset asiat** yrityksen vaikutuksista ympäristöön, yhteiskuntaan ja kertoo yrityksen hallinnoinnista,
 - vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet
 - positiiviset ja negatiiviset, suorat ja epäsuorat
 - **olennaiset asiat** siitä, miten toimintaympäristö ja siinä odotettavissa olevat muutokset vaikuttavat yrityksen kehitykseen, tulokseen ja asemaan.
 - ESRS-standardit eivät edellytä yrityksen antavan tietoja, jotka yritys on arvioinut epäolennaisiksi.

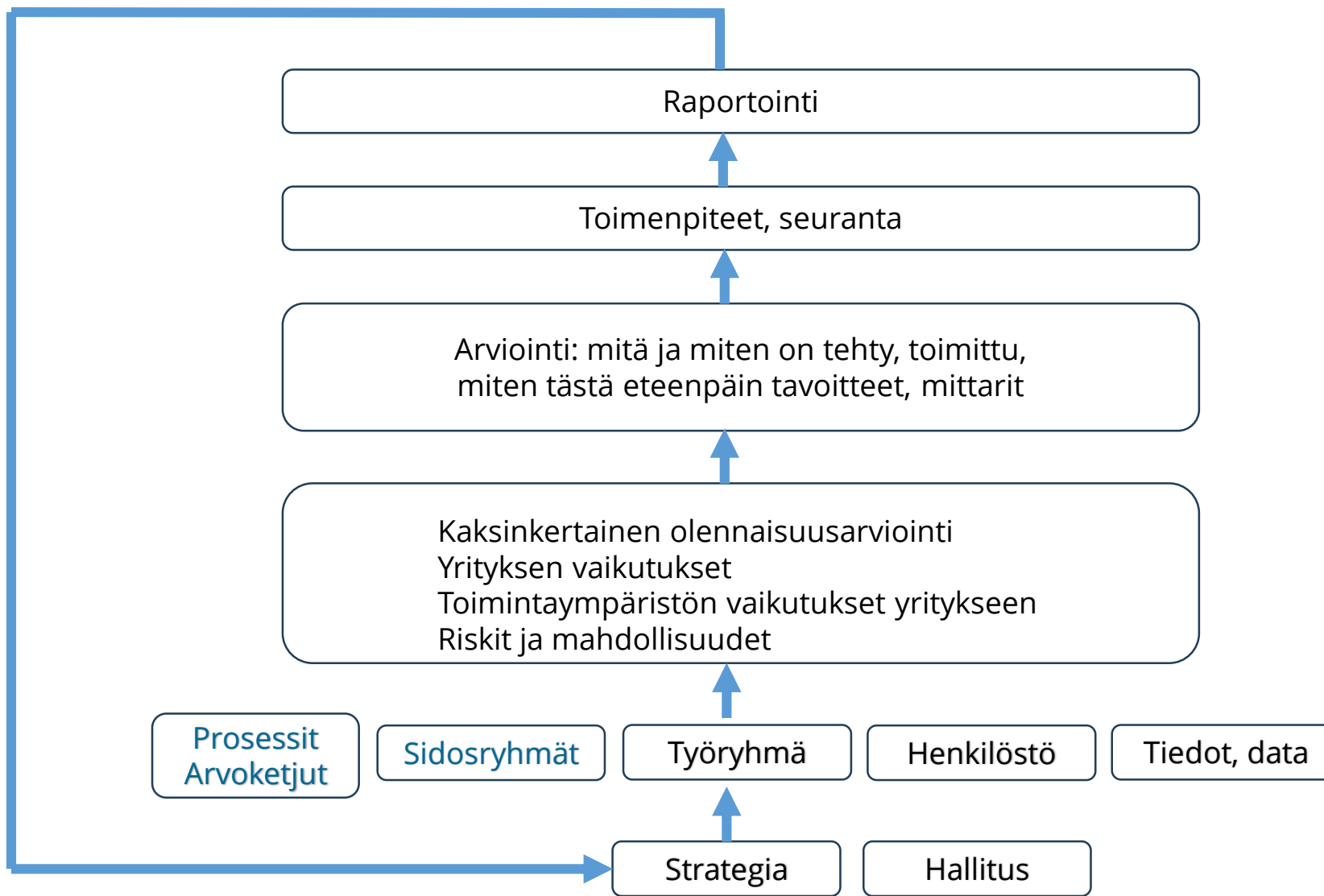

Sukupolvelta
toiselle.

ekokumppanit.fi

Miten vastuullisuusprosessi toteutetaan?

*Osaaminen
Koulutus
Ulkopuolinen
asiantuntija-apu
Sparraus
Vertaisapu*

*Osallistaminen
Viestintä*

Lisätietoja

- Kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>
- Kestävyysraportointistandardiasetus (ESRS) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32023R2772>
- Direktiiviehdotus yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta (CSDDD) [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2022\)71&lang=en&lang=fi](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2022)71&lang=en&lang=fi)
- Kuluttajansuojadirektiivi <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj>
- Viherpesudirektiivin tekstiehdotus (Green Claims) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0018_EN.pdf
- Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_20+2023.aspx
- Draft European Sustainability Reporting Standards. Explanatory note of hoe draft ESRS take account of the initiatives and legislation listed in Article 1 (8) of the CSRD adding article 29 (b) to the Accounting Directive (kertoo, miten standardit huomioivat YK:n kestäväen kehityksen tavoitteet, muuta lainsäädäntöä, aloitteita ja standardeja) https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=%2Fsites%2Fwebpublishing%2FSiteAssets%2F03%2520Explanatory%2520note%2520Fist%2520set%2520of%2520ESRS%2520Article%252029%2520b_last.pdf&AspxAutoDetectCookieSupport=1

Sukupolvelta toiselle.

ekokumppanit.fi

Kiitos!

Kestävän huomisen puolesta

Suvi Holm

suvi.holm@tampere.fi

040 704 4099